

Universitätsbibliothek Paderborn

Cvrsvs Theologici ...

Ea Brevitate Conscriptus, Qvam Tot Tantarvmqve Rervm Amplitudo Et
Varietas Patitvr ...

Quas Prima Pars Et Prima Secundæ Divi Thomæ Complectvntvr -
Qvæstiones Insvper Ad Mores & praxim spectantes, quæ peculiarem cum
Scholasticis habent connexionem, declarantur

Carleton, Thomas Compton

Leodii, 1659

Sect. V. Nonnulla alia de locutione per intellectum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13718

*Quaratione
demonica
de mēdax.*

*IV.
Quomodo
unus Ange-
lus alium
liguerentem
audiat.*

dicitur mendax & mendacii pater, intelligi debet in corpore assumpto, quo modo in paradiſo mentitus est, & Eym decepit. Et per hanc sufficienter declaratur hæc via locutionem Angelicam explicandi, ulterius vero siudetur; Sancti Patres, siquidem intellectum Angelorum paſſim vocant eorum lingua? Videatur Vásquez citatus, ubi varia in hanc rem eorum refert testimonia.

*V.
Velerius de-
claratur
quo paſto
Angelis ſeſe
invicem lo-
quentes au-
diunt.*

Quoties itaque Angelus alium alloquitur, cogitationemque ſuam ad eum dirigit, in illius intellectu ad quem loquitur, vel species nova locutionis illius, vel faltem modifiſatio ſpeciei jam ab initio ei congenita producitur. Per hujus vero ſpecie receptionem excitatur Angelus connaturaliter, faltem ut plurimum ad audiendum. Unde moraliter loquendo ſemper audierit, cum obvarias rationes frequentiſſime ad ea attendat, quæ ſunt in ſuā ſuſtantia.

*Affirmant
nonnulli a-
ngeli liberes co-
gnoscent tam
tum obſcurè,
aliis clare.*

Sicut ergo Angelus videndo novam, vel ſpeciem, vel ſpecie modificationem aliarum rerum in ſe productam, cognoscit res externas, quæ in dies contingenter fūnt, ita videndo hanc ſpeciem, vel modificationem locutionis alterius, novit aliquem loqui, ſicque applicare potest hanc ſpeciem ad audiendum in particuliſ ſiquid dicat. Quare nonnulli cum Vásquez, Moliná, Alarcon, & aliis, affirmant, licet actus liberi, quando manifeſtantur, perdant jus ſecreti, & per voluntatem illarum detegendī tollatur eorum velamen, ut ita dicam, ac proinde cognosci poſtunt, faltem ab eo ad quem diriguntur, affirmant tamen Autōres citati eos tunc non videri clare & intuitivè, immo nunquam hoc modo cerni aſterunt, ſed mediate tantum, & in alio priuè cognito cognoscit. Alii nihilominus dicunt, poſta voluntate eos manifeſtandi, produci in intellectu alterius, ad quem per voluntatem illam diriguntur, claram illorum ſpeciem, vel prioris ab initio modificationem, per quam clare & immeſtate eos cernant.

*VI.
Angeli non
ſemper ſunt
in actuali
cognitione
errunt qua
ſiunt in
actu primo.*

Poflume vero loqui inter ſe Angelis de iis etiam rebus, quas jam norunt ut diximus, ſicut & inter homines contingit. Non ſemper autem Angelii ſunt in actuali corum omnium cognitione, quæ in actu primo cognoscunt, ſeu quorum habent ſpecies, vel faltem non omnes rationes ad conſultationem, ſeu deliberationem de iis ſpectantes actu ſemper conſiderant. Hic vero loquendi modus uſu maximè eſte potest, ubi ſermo eſt de rebus ſupernaturalibus, & iis quarum non habent Angelii ſpecies proprias, & intuitivas, ſed paulatim acquirunt alienas, & abſtractivas; ut dum inter ſe de futuri contingentibus diſſerunt, & illis de quibus conjecturalē ſolummodo habent notitiam. Quando autem Angelus quipiam (quod plerumque superioribus tantum contingit reſpetu interiorum) mysterium aliquod a Deo per revelationem acceptum, alteri vel hoc vel alio modo proponit, cumque de illo instruit, dicitur illum illuminare.

*Locutio per
intellectum
eſt maxime
de rebus ſu-
pernaturali-
bus.*

*Quid ſit
unum An-
geli alium
illuminare.*

SECTIO QUINTA.

Alia quedam de locutione per intellectum.

*L.
Excitatio
ad audiendū
quid sit in An-
geli.*

OCTURO itaque ſecundū modum procedendi ſect, præcedente explicatum, eft ipſe actus intellectus Angelici, connotando actum voluntatis cum ad alterum dirigentem. Excitatio ad audiendum eft infuſio vel nova ſpecie locutionis alterius Angelii, vel ſpecie prioris modifiſatio, & aliqua illius advertentia. Auditio deinde eft illius ſpeciei uſus, quando ſcilet per eam actum illum ſe locutionem, & alterius vocem percepit.

Quod ſi in illustrationibus quibusdam hic à Deo in hominum animas immixtis iſtac omnia non interveniant, nec ſubinde forte distinguatur auditio à locutione, non ſequitur hoc, cum ſit quid extraordinarium, debere in locutione creaturarum naturali intervenire: ſicut etiam licet Deus loquatur interdum per Angelos, Prophetas, & alios ſuo loco ſubstitutos, atque adeo multifariam multisque modis, hic tamen non eft communis modus, quo creatura inter ſe fermocinatur, ac ſuos ſibi invicem conceptus aperiunt, ut pote quæ ore ac voce propriâ ut plurimum loquuntur, non aliena. In visione autem beatâ diſtincti multi diſtingui locutionem ab auditione, eamque aiunt eſſe ipſam ſcientiam Dei incretam.

Ex vi ergo hujus locutionis præcise non percipiunt res dicta immediate, & per ſpeciem claram & intuitivam, ſed mediata tantum, & in locutione tanquam in medio cognito, ſicut in locutione humana, ex vi locutionis vel auditionis præcise non percipitur immediate res qua dicuntur, ſed ſola dictio, ſeu verbum; occasione tamen hujus reſultat in audiētia alia cognitione, qua percipiunt res ipſa qua dicuntur.

Tandem probabile mihi videtur, quod inſinuat Suarez hic, lib. 2. cap. 28. num. 40. nempe ſicut eft in absolute potestate Angelii, ut actus ejus liber & ſecreta cordis cognoscantur, ſi velit, vel non cognoscantur ſi nolit, & ut unum ex iis cognoscatur, non aliud, ab hoc etiam & non ab illo, ſic in illius potestate eſte videtur, ut magis vel minus clarè actus aliquis ejus internus ab alio percipiat, & ut objeſtum quod actus ille representat, eadem proportione cognoscatur, & magis etiam vel minus adæquate; & ſi actus plura repreſentent, aut velit objeſta, ut unum percipiatur, non aliud: In hoc quippe ſitum eft perfectum in ſecreta cordis & actus liberos dominium, quod Angelum in eos habere paſſim aſſerunt Theologi. Hic tamen modus inadæquate manifestandi actum, & objeſtum per cum repreſentatum, multè facilius intelligitur in locutione per characteres ſuprā Sectione ſecunda declarata.

SECTIO SEXTA.

Modus loquendi per voluntatem.

ALIUS adhuc locutionem Angelicam declarandi reſtat modus, qui etiā forte non tam propriè & exactè, ſi vim vocis ſpectemus, ſit locutio, cum per eum non dirigatur ad alterum voluntatem actus intellectus, qui eft propriè locutio, ſed non eft proprieſtatis locutio. actus voluntatis, in quo hic modus diſſert a precedente; per eum tamen declarare invicem ſuos poſtūt conceptus, & ad alia qua ſubinde in locutione Angelicā interveniunt, vel faltem intervenire poſtunt, intelligenda non parum conduceat; inter alia namque quo paſto poſſint demones modò, & Angelii ſi eſſent in purā naturā, vel in via haberent inter ſe conſtitutam rem publicam, oſtentat in qua quo modo ſeſe invicem decipere, ac

R.P. Comptoni Theol. Scholast. Tom. I.

Gg

sacraſt

*II.
In quibusdam
illustratio-
nibus hac
omnia non
ſemper in-
terveniant.*

*III.
Ex vi hujus
& intuitivam
locutionis
nonpercipi-
tur res dicta
immediata.*

*IV.
Angelus ex
pleno, quod
in actu ſuſt
maſtia ſuſt
dominiū,
potest, ut
non omnino,
ita inad-
equate eſt re-
preſentare.*